

Innehåll

Inledning	13
Disposition	17
Avgränsning	19
Sverige – unikt eller tidstypiskt?	19
Diskussion om några begrepp	20
Folkhem eller välfärdsstat?	20
Arkitekturteori eller diskurs?	20
Brutalism eller strukturalism?	21
Material	24
Tidigare forskning	25
Noter	29
Internationella tendenser	31
Modernismen och ingenjören	31
Politiska spänningar	33
Frankfurt versus <i>La Ville Radieuse</i>	34
Den funktionella staden	38
Den samhällsvetenskapliga attityden	41
Lewis Mumford och <i>The Culture of Cities</i>	41
Västmarxismen som tolkningsram	51
Att stimulera själslig utveckling – Ciam 6	53
As found och pop – arkitektur som uttrycker existensfilosofin	55
Strukturalism i arkitekturen	60
Kollektivhus i Frankrike – Unité d’Habitation	66
Uppvärderingen av det förmoderna	74
Torget och arkaden, fysiska rum för samhälleligt liv – Ciam 8	74
Etnocentrism och kolonialism	78
Modernismen i Nordafrika	84
Argument för och emot ny bebyggelse i gammal stil, några exempel	84
Stalinallee – “The great street of Europe”	86
Italiensk neoliberty, neorealism och relationen till socialistisk realism	88
Villor på Slemdalsveien i Oslo	92
Terrasserne i Fredensborg, Danmark	93
Täthet på modet	95
Människans fiende nummer ett – bilen. Chermayeff och Alexander	96
Föränderlighet, rörelsefrihet och identitet	97
Habitat	97

Nomadism och den flyttbara arkitekturen	98
Ciam – klubben för inbördes beundran	99
Ett nytt Ciam bildas	99
Det nya Ciams både första och sista möte	100
Otterlo	100
Öppen form	101
Strukturalism	102
En lokalt präglad arkitektur	103
Tradition och primitivism	104
Arkitektur – konst, vetenskap eller grupparbete?	106
Team 10	106
Nya städer	110
30 år av planering och byggande – Storbritanniens new towns	110
<i>County of London Plan</i> och <i>Greater London Plan</i>	113
Storbritanniens första new town – Stevenage	116
Täta städer – Hook och Cumbernauld	118
Rutnät, inte grannskap – Milton Keynes New Town	122
Hus från fabrik	124
Nya städer utanför Storbritannien, några exempel	126
Sovjetunionen – 1 200 nya städer	127
Ungern – Stalinstaden	128
Israel – 29 nya städer	129
Finland – Hagalund	131
USA – 110 nya städer	131
Danmark – Albertslund	133
Frankrike – 9 nya städer	133
Bandstäder – korta gångavstånd och genus	139
Brasília	141
Toulouse-le-Mirail	143
Vaerebro Park	145
Tokyo	147
Syntes – bandstäder	147
Kritiken mot modernismen – några namn och händelser	148
Jane Jacobs	148
Venturi, De Carlo och det europeiska byggnadsvårdsåret 1975	150
Noter till internationella tendenser	154
Den svenska utvecklingen	163
Bakgrunden till efterkrigstidens satsning	163
1920- och 1930-talen	163

<i>Acceptera</i>	164
Barnrikehus – för låginkomsttagare	166
Bostadssituationen efter kriget	167
Internationella utblickar	168
Namnkunniga arkitekter som omnämns	169
Bay-region-style, neorealism och socialistisk realism	170
Intresset för folklig och primitiv bebyggelse	171
Interbau 1957	171
New towns	172
Bandstäder och öppen form	173
Strukturalism	174
Vardagslivet och människan i centrum	174
Filantropin och ingenjörskonsten	174
Det organiska samhället	183
Förändring och rörelse – öppen form	185
Flexibla byggnader	187
Öppen form och bandstäder	188
En marxistiskt influerad analys	189
Existentialism – as found	193
Villa för Gad Rausing och kyrka i Björkekärr	193
Bernt Nybergs kapell i Höör	194
Kontorshus i Örgryte – as found och pop	196
Att artikulera den byggnadsindustriella processen	200
Tradition	204
New empiricism	204
Södermalm – en folklig kultur	210
<i>Svensk stad</i>	212
1950-talet och arts and crafts	212
Medeltiden – funktionellt inte funktionalism	214
Stadens renässans	216
Svensk neoliberty	223
Arkader, atriumhus och bågar	229
Arkitekternas intresse för arkitekturhistoria	231
Strukturalism i arkitekturen	232
Byggnaden som en stad	232
Brittgården i Tibro	238
Sverige bygger nya städer	243
Rekordåren	243
Rationalisering och industrialisering	243
Stad eller stadsdelsgrupp?	244
Kontinuitet eller brott?	249

Grannskap eller förort?	250
Medborgarhus eller kulturhus?	252
Årsta och höghusen	252
Årsta centrum, mitt i vardagen	253
Grannskapsplanering under 1950-talet och framåt	257
Skärholmen	262
Skärholmsdebatten	271
Vändpunkt – för vad?	271
En analys av debatten	271
Marxism och konsumtionskritik	272
Ska vi leva eller köpa	272
Flexibla lösningar och fler sociologer	273
Grannskapsprincipen kritiserar	274
Invånarna – offer för en ojämn maktfördelning	275
Loftgångshusen, ett ljus i mörkret	276
Summering	277
Könsrollsdebatten och de nya städerna	278
Servicedebatten	278
Den jämlika och jämställda staden på Järva	282
Bakgrund och förutsättningar för exploateringen på Järvafältet	285
Akalla, Husby, Kista – tät stad i modern form	286
Bostadshus, barnstugor och kvartersgårdar	289
Sollentuna servicehus och Brickebacken	295
Noter till den svenska utvecklingen	300
Centrala diskurser och begrepp	310
Modernism	311
Organisk	311
Det sociala uppdraget – jämlikhet och jämställdhet	312
Öppen form	313
Autenticitet, pop och as found.	313
Primitivism och tradition	314
Strukturalism	316
Sak- och personregister	317
Referenser	321